

Crims d'odi al Sud Global

Visibilitzant una realitat invisibilitzada:
dades, legislació i impunitat al Sud Global

Institut de les Desigualtats

Autora: Nora Rodríguez · Especialista en delictes d'odi

2025

Crims d'odi al Sud Global

Visibilitzant una realitat invisibilitzada: dades, legislació i impunitat als països del Sud Global

Informe de recerca que recull dades, legislació i testimonis sobre crims d'odi a Colòmbia, Brasil, Senegal, Argentina, Equador, Hondures, Marroc, El Salvador, Bolívia, Perú, Paraguai, Uruguai, Guinea Conakry i Tunísia. Una anàlisi des d'una perspectiva de drets humans sobre la infradenúncia, la impunitat i la tasca de les organitzacions que defensen les comunitats més vulnerables.

Institut de les Desigualtats

Autora: Nora Rodríguez · Advocada especialista en delictes d'odi i discriminació
2025

Índex

Introducció 4

Els delictes d'odi al Sud Global: entre la infradenúncia i la impunitat 5

Països analitzats

Colòmbia 7

Brasil 11

Senegal 14

Argentina 16

Equador 19

Marroc 21

El Salvador 22

Hondures 24

Bolívia 27

Perú 29

Paraguai 32

Uruguai 34

Guinea Conakry 36

Tunísia 37

Introducció

Aquest informe reuneix tota la informació disponible sobre els crims motivats per l'odi a diferents països del Sud Global, amb la intenció de visibilitzar les mancances institucionals i legislatives en la protecció de les diversitats i la gran tasca que duen a terme entitats i activistes independents per monitorar i visibilitzar aquest problema. L'absència de reconeixement del concepte de discurs o crim d'odi a molts països amaga una realitat patida per moltes persones que pateixen diverses discriminacions, tant institucionals com socials, i que sovint no troben empara legal ni protecció. És per això que, a través de la recopilació de la informació disponible i de la consulta amb entitats que treballen sobre el terreny en aquesta matèria, ens trobem davant d'una sèrie de dades diferents segons el país. Tanmateix, aquest treball pretén servir com a reforç a la tasca de les entitats defensores dels drets humans i amplificar les seves denúncies per fer visible un problema que s'estén per tot el planeta i que té greus conseqüències per a les comunitats que el pateixen.

Aquest estudi s'emmarca dins del projecte "Reducció de l'impacte dels discursos d'Odi en el Sud Global", liderat per l'Institut de les Desigualtats i finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, i busca una quantificació de l'impacte dels crims d'odi al Sud Global, atenent a la informació disponible i al treball sobre el terreny de diversos actors que recopilen la informació. Per a això, s'ha seleccionat una sèrie de països que serveixen com a mostra i que tenen diferents circumstàncies històriques, polítiques i socials que condicionen en gran manera l'existència o l'absència tant de dades com d'entitats o institucions dedicades a aquesta tasca.

Així doncs, aquest informe recull les morts relacionades amb el discurs d'odi a Colòmbia, Brasil, Senegal, Argentina, Equador, Hondures, Marroc, Perú, Bolívia, Paraguai, Uruguai, Guinea i Tunísia, analitzant les taxes de crims d'odi i la seva evolució en aquests països a partir d'informes i dades recollides d'associacions i defensors de Drets Humans que treballen als diferents estats. Aquesta selecció s'ha realitzat en base a les indicacions de l'entitat líder d'aquest projecte, l'Institut de les Desigualtats, i a l'anàlisi i recerca de l'advocada especialista en delictes d'odi i discriminació, Nora Rodríguez, autora d'aquest informe.

Amb tot, aquest informe ofereix una mostra de dades força extensiva dels impactes dels discursos d'odi en les poblacions del Sud Global i la desigualtat d'aquests impactes entre Nord i Sud en base a les dades recollides i disponibles.

Els delictes d'odi al Sud Global: entre la infradenúncia i la impunitat

Els discursos d'odi tenen un doble efecte: d'una banda, disminueixen o deshumanitzen el seu objectiu; de l'altra, permeten que aquells que pensen igual reforcin la sensació que no estan sols.

Els assassinats motivats per odi al Sud Global revelen una problemàtica estructural i sistèmica: es cometen amb freqüència, afecten població vulnerable, i rarament són sancionats.

S'estima que centenars d'homicidis contra persones LGBTIQ+ ocorren cada any, amb nivells d'impunitat molt elevats a causa de l'absència o debilitat del marc legal, així com a la impunitat institucional.

Les principals víctimes d'aquests crims són persones trans. Segons dades del projecte de recerca *Monitoreo de Asesinatos Trans 2023*, de TGEU (Transgender Europe), entre l'1 d'octubre de 2022 i el 30 de setembre de 2023 es va reportar l'assassinat de 320 persones trans i de gènere divers a tot el món.

A molts països del Sud Global no existeix una legislació específica contra crims d'odi i quan aquesta existeix, sol donar-se una manca d'aplicació efectiva, recerques poc profundes o mecanismes de denúncia que no funcionen i manca de protecció a les víctimes.

Segons ILGA (Associació Internacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Trans i Intersex) el 2023, només 13 Estats llatinoamericans reconeixen les agressions contra les persones LGTTTBIQNB+ com a agreujant a la seva legislació penal. Aquests són: Argentina, Bolívia, Brasil, Xile, Colòmbia, Costa Rica, Cuba, Equador, El Salvador, Hondures, Nicaragua, Perú i Uruguai. En el cas de Mèxic, existeixen algunes proteccions a nivell estatal, però no a nivell federal. A l'altre extrem es troben Guatemala, Haití, Panamà, Paraguai, República Dominicana i Veneçuela, les lleis punitives dels quals no ofereixen una protecció diferenciada en aquests casos.

Només cinc països de la regió garanteixen, sense cap mena de restricció, el reconeixement legal del gènere autopercebut i canvi registral en els documents d'identitat: Argentina, Uruguai, Colòmbia, Brasil i Mèxic (en aquest últim cas, les excepcions són els estats de Guerrero i Querétaro).

Però no és només la manca de legislacions específiques en matèria de discriminació, sinó que molts països del Sud Global fins i tot tenen legislacions que restringeixen els seus drets humans més bàsics.

A Àfrica trobem segons dades de l'organització Amnistia Internacional que "trenta-un països africans ... tenen lleis que criminalitzen l'activitat sexual consensuada entre persones del mateix sexe".

Segons l'informe *Our Identities Under Arrest (2023)* d'ILGA "30 de 51 Estats Membres de l'ONU a Àfrica tenien marcs legals que criminalitzen actes sexuals consensuats entre persones del mateix

sexe” al 30 de juny de 2023. També a l'informe de 2021, ILGA assenyala que 32 de 51 Estats africans tenien marcs legals que criminalitzaven l'activitat sexual consensuada entre persones del mateix sexe i l'expressió de gènere diversa. Aquestes sancions a alguns països suposen penes de presó per diversos anys, i en altres pocs casos, es prescriu la pena de mort per a relacions consensuades entre persones del mateix sexe, com és el cas de Mauritània i a estats del nord de Nigèria.

Pel que fa als drets de les persones trans, segons un informe d'ILGA World, recollit per Africa Check, pocs països africans permeten formalment que una persona trans canviï els seus documents d'identitat o tenen lleis explícites que protegeixin la identitat de gènere.

A molts d'aquests països no existeix una legislació que reconegui l'“expressió de gènere” o la identitat de gènere de les persones trans; en canvi, sí que existeixen lleis penals o ordenances administratives que poden ser usades per perseguir-les, sota acusacions d'“indecència”, “ofenses a l'ordre públic”, “actes contraris a la naturalesa”, etc. A altres països, encara que les lleis no fan referència explícitament a persones trans, aquesta absència total de protecció legal deixa les persones trans en situació de vulnerabilitat, sense reconeixement, sense accés a canvi de marcadors legals, sense protecció contra discriminació basada en identitat de gènere o expressió de gènere.

El nombre reportat d'assassinats motivats per odi és significativament inferior a la realitat d'aquests assassinats, ja que moltes víctimes o les seves famílies no denuncien per desconfiança, estigmatització o por a represàlies.

Malgrat la gravíssima magnitud del fenomen, són poques les iniciatives integrals provinents dels estats (legislatives, policials, socials i educatives) dirigides a combatre eficaçment els crims d'odi i brindar justícia a les víctimes.

I són les organitzacions locals d'aquests països les que desenvolupen un paper fonamental en la resposta davant aquestes violències. Són qui realitzen el seguiment dels casos, acompanyen les víctimes en els seus processos de denúncia i els brinden suport psicosocial, a més d'impulsar accions d'incidència perquè els Estats i governs desenvolupin polítiques i marcs legislatius eficaços per combatre-les. Aquesta tasca es duu a terme amb recursos limitats i en contextos adversos, sovint amb persecució, però resulta imprescindible per avançar cap a la protecció dels drets i l'eradicació d'aquestes formes de violència que acaben convertint-se en crims d'odi.

Colòmbia

1. Existència de dades de crims d'odi

A Colòmbia trobem diverses fonts de dades de crims d'odi contra persones LGTBIQ+, no així de crims d'odi per motivació racista (sobretot sobre els afrocolombians, la població que més la pateix), religió, discapacitat, etc, dels quals tot just existeixen estadístiques o informació.

1.1 Qui els recopila

Sobre els assassinats comesos contra persones LGTBIQ+ diverses associacions recopilen dades i informació i ret memòria i homenatge a les seves víctimes.

Existeixen reportatges de les següents organitzacions:

- Informe d'Altavoz LGBT+.

<https://altavoz.lgbt/perfilar-el-odio-el-mapa-de-los-11-617-crimes-contra-la-poblacion-lgbtq-en-colombia-en-la-ultima-decada/>

- Colombia Diversa.

<https://colombiadiversa.org/c-diversa/wp-content/uploads/2024/07/Boletin-homicidios-personas-LGBTIQ-Colombia-Diversa.pdf>

- Caribe Afirmativo.

<https://www.caribeafirmativo.lgbt/164-personas-lgbtq-fueron-asesinadas-en-colombia-durante-el-2024-caribe-afirmativo-presento-su-informe-anual-de-dd-hh/>

- Indepaz.

<https://indepaz.org.co/visor-de-asesinato-a-personas-lideres-sociales-y-defensores-de-derechos-humanos-en-colombia/>

- Fiscalía General de la Nación.

1.2 Xifres per anys fins on hi hagi registre

Crims contra persones LGTBIQ+:

Informe d'Altavoz LGBT+:

Aquest treball recull que entre 2013 i 2023 la Fiscalía General de la Nación ha tramitat 11.617 actes de violència o discriminació denunciats que tenen com a víctimes la població LGTBIQ. Entre ells, 767 van ser víctimes d'homicidis o feminicidis.

Colombia Diversa:

Durant l'any 2023 Colombia Diversa va registrar 159 homicidis contra persones LGTBIQ+.

Això suposa un augment considerable del 7,4% en comparar-se amb les xifres recollides l'any 2022, quan es van reportar 148 assassinats, i també un creixement del 45,8% si es compara amb

la tendència registrada els anys 2018 i 2019, quan es van reportar 109 casos d'homicidi respectivament.

Caribe Afirmativo:

Van registrar entre 2021 i 2023, una xifra de 10.954 casos d'agressions contra persones LGTBIQ+ a partir de dades oficials més denúncies i casos recopilats per ells mateixos que mai van arribar a instàncies judicials.

Fiscalia General de la Nació: va publicar que registra 818 homicidis entre 2013 i 2023.

Indepaz:

L'Institut d'Estudis per al Desenvolupament i la Pau -Indepaz fa un mapatge d'assassinats de líders socials en els quals recull l'assassinat de 104 líders afrodescendents, 305 indígenes, 33 LGTBIQ+, des de 2016.

Font: <https://indepaz.org.co/visor-de-asesinato-a-personas-lideres-sociales-y-defensores-de-derechos-humanos-en-colombia/>

A Colòmbia, no existeixen estadístiques oficials ni d'organitzacions de la societat civil sobre assassinats racistes. A més, en no estar tipificat l'“assassinat racista” com a tal, la tasca de registre de xifres d'assassinats és molt més complicada. Tanmateix, sí que hi ha evidència de violència que afecta desproporcionadament comunitats afrocolombianes i indígenes, cosa que molts experts i organitzacions interpreten com a violència racial o ètnicament motivada. Dins d'aquests casos de violència n'hi ha alguns que han estat especialment significatius.

Exemple d'això són les massacres contra comunitats afrodescendents i indígenes en el marc del conflicte armat:

- Massacre del Naya el 2001, on més de 100 paramilitars del Bloc Calima, AUC, van assassinar camperols indígenes i afrodescendents a Cauca i Vall del Cauca. Aquest atac va ser part de disputes territorials lligades al narcotràfic.
- Massacre d'El Nilo el 1991, on la policia nacional, juntament amb civils armats, va massacrar 21 indígenes Nasa a Caloto (Cauca). Aquest succés suposa una violència ètnica i institucional.
- Massacres d'indígenes Awá el 2009, a Nariño, on hi va haver dos atacs que van deixar un total de 27 morts. Les FARC van acusar els indígenes de col·laborar amb les forces militars.
- Operació Gènesi vs. Colòmbia el 1997, durant aquesta operació militar al Baix Atrato (Chocó), es van cometre assassinats, desaparicions forçades i desplaçaments massius de comunitats afrodescendents, incloent-hi decapitacions i saquejos.

A més es cometien nombrosos assassinats de líders socials, principalment indígenes i afrocolombians, que constitueixen també crims d'odi encara que no es trobin tipificats com a tal.

Durant 2021 van ser 168 líders socials assassinats, incloent-hi casos com el del jove afro Esneider Javier Castillo Ortiz, jove afrocolombià assassinat l'abril de 2021, durant les protestes socials del

Paro Nacional a Colòmbia, presumptament d'un tret de la policia. El seu cas es va convertir en un símbol de la violència racial i la impunitat que enfronten les comunitats afrodescendents al país.

Al gener de 2022, l'Institut Raça i Igualtat va denunciar almenys 9 assassinats de líders socials, en les primeres setmanes de l'any.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi i protecció de drets

Drets

L'any 2000 es va aprovar la Llei de delictes d'odi basada en l'orientació sexual.

L'any 2011 es va perseguir la incitació a l'odi basada en l'orientació sexual. I es van legalitzar les unions civils per a parelles del mateix sexe.

El 2015 es va aprovar la Llei de delictes d'odi basada en la identitat de gènere, així com la legalització de l'adopció conjunta per a parelles del mateix sexe i el reconeixement de la identitat de gènere amb base en l'autopercepció.

El 2016 es va legalitzar el matrimoni igualitari.

Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi

Tot i que a la Constitució colombiana no es recull explícitament l'"orientació sexual", la "identitat de gènere", l'"expressió de gènere" o les "característiques sexuals" com a motius protegits de discriminació, l'article 58.3 del Codi Penal estableix que la motivació d'un delicte basada en l'"orientació sexual" de la víctima constitueix una circumstància agreujant.

La Llei núm. 1.482 de 2011 va modificar el Codi Penal de 2000 tipificant com a delicte els actes de discriminació per motius d'"orientació sexual". També, els articles 136C(3) i 136C(4) agreugen la pena si aquests actes són comesos per funcionaris públics o mentre es presten serveis públics. Però, els actes de discriminació basats en la "identitat de gènere" no estan contemplats explícitament en aquesta Llei.

A més, la Llei núm. 1.761 de 2015 va introduir al Codi Penal l'article 104.B sobre l'agreujament de les penes pel delicte de feminicidi. L'article 104B(d) determina que les penes s'agreugen quan el delicte es comet per motius d'"orientació sexual" de la víctima. I a l'article 104.A també esmenat per la Llei núm. 1.761 (2015), defineix el delicte de "feminicidi" com a "causar la mort a una dona, per la seva condició de ser dona o per motius de la seva identitat de gènere". Rebut queixes aquesta redacció en deixar els homes trans i les persones no binàries fora de l'abast d'aquesta disposició.

A l'agost de 2024 organitzacions de la societat civil van presentar davant la Cambra de Representants el Projecte de Llei Integral d'Identitat de Gènere, després de dos anys de consulta pública. L'article 6 d'aquest projecte de llei estableix que "es prohibeix tota forma de discriminació

basada en la identitat o expressió de gènere [...] per part de qualsevol entitat de l'Estat o funcionari públic".

El seu article 20 modifica l'article 104B del Codi Penal per incloure el "transfemicidi, el travesticidi i l'homicidi per identitat de gènere diversa" a la llista de circumstàncies agreujants de femicidi, amb penes potencials que van de 500 a 600 mesos de presó.

A Colòmbia, el racisme està prohibit per la Constitució i es troba penalitzat per la Llei, no existeix una llei única sinó diverses normes clau que aborden la discriminació racial i busquen protegir les comunitats ètniques.

Els delictes d'odi racistes estan tipificats a la Llei 1482 de 2011, que penalitza la discriminació per raça, entre altres motius. Aquesta llei estableix sancions com a presó i multes per a aquells que impedeixin, obstaculitzin o restringeixin drets basats en la raça. A més, la Llei 70 de 1993 també aborda la discriminació i el racisme.

La Llei 70 de 1993, Llei de comunitats afrocolombianes, que reconeix els drets col·lectius de les comunitats negres, com el dret a la titulació col·lectiva de terres ancestrals, la protecció cultural i organitzativa i la participació política i desenvolupament integral. Es considera una llei històrica que va marcar el reconeixement legal de la identitat afrocolombiana.

Malgrat l'existència d'aquestes lleis, les organitzacions de Drets Humans reporten que rarament s'apliquen eficaçment, les persones afrocolombianes o indígenes afronten dificultats per denunciar el racisme institucional o social, cosa que porta que la impunitat en crims d'odi racial o discriminació sigui alta.

Font: <https://database.ilga.org/colombia-lgbt-es>

Brasil

1. Existència de dades de crims d'odi

Al Brasil existeixen registres de crims d'odi contra persones LGTBQ+, però no així de crims d'odi, per motivació racista, religió, discapacitat, etc, dels quals tot just existeixen estadístiques o informació.

1.1 Qui els recopila, dades institucionals o ONGs, col·lectius, etc.

Troblem registre d'assassinats de persones LGTBQ+ fet per l'Observatori de Morts i Violències LGBTI+ al Brasil.

1.2 Xifres per anys fins on hi hagi registre.

L'Observatori de Morts i Violències LGBTI+ al Brasil recopila les següents xifres:

L'any 2021: 316 morts violentes.

L'any 2022: 278 morts violentes de persones LGBTI+. Els més afectats van ser els travestis i les dones trans, amb el 58 % dels casos. Els van seguir els gais (35 %), les lesbianes (3 %), els homes trans (3 %), persones no binàries (0,4 %) i altres segments (0,4 %).

El Dossier de LGTBfòbia Letal va informar que el 2023 es van produir 230 morts violentes de persones LGBTI al país. D'aquestes morts, 184 van ser assassinats, 18 suïcidis i 28 es van deure a altres causes.

Sobre assassinats racistes no existeix un registre de xifres però sí que hi ha casos que han estat emblemàtics com l'assassinat de João Alberto Silveira Freitas el 2020, sent brutalment agredit per guardes de seguretat blancs en un supermercat; o l'assassinat d'Antônio Alves de Freitas, assassinat després de ser apunyalat 20 vegades per un veí amb antecedents de racisme, evidenciant-se motivació ètnica en el crim o el de Marielle Franco el 2018, regidora negra, bisexual i activista de drets humans.

Les persones negres són víctimes d'assassinats en proporcions molt majors tant general com policial. El 2021, el 75 % de les víctimes d'homicidi eren Afrobrasileres, malgrat representar aproximadament el 57 % de la població.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets reconeguts

El 2010 es legalitza l'adopció conjunta i de l'adopció de fills del cònjuge per a parelles del mateix sexe.

El 2011 es legalitzen les unions civils per a parelles del mateix sexe.

El 2013 es legalitza el matrimoni igualitari.

El 2018 s'aprova el reconeixement de la identitat de gènere amb base en l'autopercepció.

El 2019 s'aprova la Llei de delictes d'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere, es recull la incitació a l'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

Legislació estatal

El 2019, el Suprem Tribunal Federal del Brasil va dictaminar que els actes d'homofòbia estaven inclosos en la definició de "racisme" establerta a la Llei núm. 7.716 de 1989.

Al juny de 2024 es va presentar a la Cambra de Diputats el projecte de llei PL núm. 2046/24, amb l'objectiu de prohibir qualsevol forma de discriminació per motius d'"orientació sexual" i "identitat de gènere", inclòs en el subministrament de béns i serveis.

El 2019, el Tribunal Suprem Federal va emetre una decisió en la sentència conjunta d'ADO núm. 26 i MI núm. 4733 per incloure el comportament homòfob i transfòbic motivat per l'"orientació sexual" real o imputada a les disposicions que criminalitzen els actes motivats pel prejudici racial en virtut de la Llei núm. 7.716 (1989). Se suposa que aquesta decisió omple el buit legal fins que el Congrés Nacional aprovi una llei formal sobre la matèria.

També, en virtut de l'article 20 de la Llei núm. 7.716, es tipifica com a delicte la incitació a l'odi. A més, diversos estats han promulgat disposicions locals no penals que prohibeixen la incitació a l'odi esmentant explícitament la "identitat de gènere" o incloent-hi les persones trans dins de la protecció de l'expressió "orientació sexual".

Al novembre de 2020, el Senat brasiler va aprovar el Projecte de Llei núm. 787 (2015), que inclou l'"orientació sexual" com a circumstància agreujant al Codi Penal. El projecte de llei va ser registrat com a Projecte de Llei núm. 5406 (2020) en ser remès a la Cambra de Diputats, però no ha aconseguit avenços en el procés legislatiu des de llavors.

Al gener de 2023, es va promulgar la Llei núm. 14.532 per modificar la Llei núm. 7.716 de 1989 i el Codi Penal per tipificar l'"insult racial" com a delicte de racisme amb una pena de dos a cinc anys de presó i multa, establir sancions per al racisme en el context de l'esport o activitats artístiques, i introduir sancions per al racisme religiós i recreatiu, així com el racisme comès per funcionaris públics. El 22 d'agost de 2023, el Tribunal Suprem Federal va emetre una decisió per incloure els insults homotransfòbics com a forma d'"insult racial".

En un preocupant precedent, al juny de 2021, un tribunal de Minas Gerais va denegar la concessió d'una mesura de protecció, basada en la Llei Maria da Penha, a una jove trans agredida pel seu padrastre. La decisió va ser emesa pel 2n Tribunal Penal de Juiz de Fora, que va afirmar que "la Llei Maria da Penha és per a la protecció de la dona [...], és a dir, la violència ha d'ocórrer a causa del gènere femení, no abastant motivacions financeres, econòmiques o desacords per qualsevol raó que no sigui el gènere femení. Com es pot veure a l'expedient, no es tracta d'una víctima femenina, igual que les agressions no es van produir a causa del gènere femení".

Al juliol de 2024, la Comissió de Drets Humans, Minories i Igualtat Racial de la Cambra de Diputats va emetre un dictamen favorable sobre el Projecte de Llei núm. 7292/17 de 2017, que reformaria l'Article 121 del Codi Penal per incloure el LGBTIcidi com a tipus d'homicidi qualificat amb les penes agreujades corresponents. També modificaria l'Article 1 de la Llei de Crims Atroços per classificar el LGBTIcidi com a crim atroç, cosa que faria que el seu càstig no sigui susceptible de fiança, indult, amnistia o llibertat condicional.

Un estudi de la Fundació Getulio Vargas (FGV) evidencia un patró recurrent d'impunitat en casos de violència letal contra persones negres, incloent-hi sentències anul·lades, reducció de penes i sobrevaloració de la versió policial enfront del testimoni de víctimes o familiars.

Pel que fa a la legislació contra el racisme, al Brasil existeix l'Estatut de la Igualtat Racial (Llei 12.288/2010), que confereix el marc legal integral que promou la igualtat racial en àmbits socials, culturals i laborals.

També la Llei d'educació antiracista (Llei 10.639/2003), que obliga a ensenyar la història i la cultura afrobrasileira a l'educació bàsica.

La Llei 7.716/1989, coneguda com a "Llei Caó" defineix els delictes per prejudici de raça, color, religió o nacionalitat, incloent-hi prohibicions al treball o accés a serveis, i estableix sancions penals.

També es recull la injúria racial al Codi Penal, entenent-se com a insults dirigits a una persona específica per la seva raça, color o ètnia, amb penes d'1 a 3 anys i multa.

El 2023, el president Lula va sancionar una llei que equipara la injúria racial al crim de racisme, cosa que va comportar un augment de la pena de 2 a 5 anys, i que pot duplicar-se en contextos d'esdeveniments esportius, culturals o humorístics.

Senegal

1. Existència de dades de crims d'odi

Al Senegal no existeix un registre oficial estatal que recopili crims d'odi relacionats amb l'homofòbia, la transfòbia, el racisme o altres motius discriminatoris.

Atès que l'homosexualitat està criminalitzada (article 319 del Codi Penal), aquestes violències rarament són reconegudes com a tals per les institucions i molt menys documentades en bases de dades públiques.

Algunes organitzacions de la societat civil, generalment de forma discreta per a la seva seguretat, documenten aquestes violències de manera no oficial, per exemple a través d'informes interns o xarxes comunitàries.

Tanmateix, les dades disponibles són fragmentàries, incompletes i rarament es fan públiques, a causa del clima de repressió i per que envolta aquestes qüestions.

1.1 Qui els recopila, dades institucionals o ONGs, col·lectius, etc.

Existeixen col·lectius, ONGs internacionals i locals, o plataformes comunitàries més discretes que estan actives sobre el terreny, moltes vegades en col·laboració amb socis internacionals. Treballen en salut comunitària, protecció de drets fonamentals o documentació de violacions, evitant discursos molt exposats sobre orientació sexual per no ser amenaçades o prohibides.

La seva situació laboral és extremadament precària:

- estan sota vigilància constant,
- sovint estigmatitzades per l'opinió pública,
- rarament reconegudes oficialment com a defensores de drets humans,
- i exposades a campanyes hostils, especialment en línia o en mitjans locals.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Al Senegal no existeix legislació específica sobre crims d'odi ni lleis explícites dedicades a la lluita contra la discriminació basada en orientació sexual o identitat de gènere.

Al contrari, l'article 319, apartat 3, del Codi Penal criminalitza "els actes impúdics o contra natura amb un individu del mateix sexe", amb penes que poden arribar fins a cinc anys de presó. Això crea una base legal per a la repressió i impedeix qualsevol reconeixement dels drets de les persones LGBTQI+.

Estatus legal de les organitzacions LGBTQI+

Les organitzacions de defensa dels drets LGBTQI+ no estan oficialment registrades com a tals. Algunes ONGs han evitat aquest problema registrant-se com a entitats de promoció de la salut o

desenvolupament comunitari. Per això han d'adaptar el seu llenguatge i objectius en documents oficials per evitar ser prohibides o dissoltes. Els activistes, per la seva banda, viuen amb gran inseguretat.

No existeix reconeixement legal dels drets LGBTQI+, ni legislació contra els crims d'odi en relació amb l'orientació sexual o identitat de gènere al Senegal. Els actors que treballen en aquestes temàtiques realitzen un treball valent en un entorn hostil, criminalitzador i perillós.

Drets

L'homosexualitat està perseguida. L'article 319 del Codi Penal senegalès prescriu una pena de presó d'1 a 5 anys i/o una elevada multa a qui cometi un «acte contra natura» amb persones del mateix sexe.

Amb l'objectiu de perseguir i criminalitzar encara més la comunitat LGTBQI+, el 2021 es va presentar un projecte de llei pel qual es modificava l'apartat de l'article 319 del Codi Penal "instituint la criminalització de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere - LGBTQI+". El projecte de llei volia duplicar la pena màxima de 5 a 10 anys, i que els tribunals no poguessin tenir en compte "circumstàncies atenuants".

A més es definia la pedofília, la necrofília i la zoofília com a part de la "nebulosa LGBTQI+", i la "intersexualitat" com a la "participació en qualsevol orgia sexual imaginable".

Buscaven penalitzar la "difusió o finançament de qualsevol activitat relacionada amb l'agenda LGBTQI+" amb penes de 3 a 5 anys de presó i/o una multa de 500.000 a 5.000.000 de francs CFA.

Aquesta proposta de llei no va ser aprovada ja que es va considerar que era suficient la legislació que ja existia.

El 2023, es va tornar a presentar un nou projecte de llei per agreujar la penalització dels actes sexuals entre persones del mateix sexe. També va ser rebutjada.

Al febrer de 2024, al Consell de Drets Humans de les Nacions Unides, la ministra de Justícia del Senegal, Aïssata Tall, va reafirmar la postura del país sobre els drets LGBTQI, declarant: "Desitjo reiterar solemnement la postura del Senegal: rebutgem categòricament qualsevol legalització relativa a qüestions LGBTQI".

Al juny de 2024, novament un diputat va presentar un altre projecte de llei a l'Assemblea Nacional per esmenar l'apartat 3 de l'article 319 del Codi Penal per incloure explícitament "l'homosexualitat, el lesbianisme, la bisexualitat i la transsexualitat" entre els "actes contra natura" actualment tipificats com a delictes en aquest precepte i pujar la pena fins a quinze anys de presó amb multes més elevades.

Argentina

1. Existència de dades de crims d'odi

Existeixen registres de crims d'odi contra persones LGTBIQ+, no així de crims d'odi, per motivació racista, religió, discapacitat, etc, dels quals tot just existeixen estadístiques o informació.

Encara que no existeixen estadístiques oficials públiques sobre assassinats motivats específicament per racisme a l'Argentina, sí que estan documentats casos emblemàtics.

1.1. Qui els recopila, dades institucionals o ONGs, col·lectius, etc.

L'observatori de crims d'odi LGTB+ de la Defensoria del Poble de la Ciutat Autònoma d'Argentina.

1.2 Xifres per anys fins on hi hagi registre.

L'observatori de crims d'odi LGTB+ de la Defensoria del Poble de la Ciutat Autònoma d'Argentina realitza un informe anual en el qual es recullen les següents xifres:

L'any 2016 van morir per discriminació per orientació sexual, identitat de gènere i/o la seva expressió, 13 persones de la comunitat LGBT: 12 dones trans i 1 lesbiana.

L'any 2017 van morir per discriminació per orientació sexual, identitat de gènere i/o la seva expressió, 13 persones de la comunitat LGBT: 11 dones trans, 1 home trans i 1 home gai cis.

El 2018 hi va haver 17 assassinats perpetrats cap a la diversitat sexual, 11 van ser dirigits a dones trans i 6 a homes gais cis; 7 suïcidis, 5 dels quals van ser de dones trans, un d'un home trans i un d'una lesbiana; i 43 morts per abandonament i/o absència estatal, totes elles van ser de dones trans.

El 2019 hi va haver 16 assassinats perpetrats cap a la diversitat sexual, 12 van ser dirigits a dones trans i 4 a home gai cis; i 62 morts per abandonament i/o absència estatal, totes elles van ser de dones trans.

El 2023 que 91 persones LGTBIQ+ es corresponen a assassinats o morts per violència estructural i suïcidis. El 2023 hi va haver 9 assassinats perpetrats cap a la diversitat sexual, 8 van ser dirigits a dones trans i 1 a un home gai cis; 80 morts per violència estructural, totes elles de dones trans; i 2 suïcidis, d'1 dona trans i d'1 home trans.

El 2024 hi va haver 17 assassinats perpetrats cap a la diversitat sexual, 11 van ser dirigits a dones trans, 3 lesbianes i 3 homes gais cis; 44 morts per violència estructural, 43 de dones trans i 1 d'un home trans; i 6 suïcidis, de 4 dones trans i 2 homes trans.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

A l'Argentina existeix legislació com l'article 80(4) del Codi Penal (modificat per la Llei núm. 26.791 el 2012) que estableix penes agreujades únicament per als homicidis motivats per l'odi cap a

l'"orientació sexual" d'una persona. De la mateixa manera, l'article 92 agreuja el delicte de causar lesions en les mateixes circumstàncies.

Al desembre de 2021, es va presentar un Projecte de Llei per modificar el paràgraf 319 del Codi Penal (2021) "que institueix la criminalització de lesbianes, gais, bisexuals i transgènere - LGBT+". El projecte de Llei buscava duplicar la pena màxima de 5 anys a 10 anys. També hauria castigat "la difusió o finançament de qualsevol activitat relacionada amb l'agenda LGBT+" amb 3 a 5 anys de presó i/o multa. Aquest projecte de Llei va ser descartat un mes després per un comitè parlamentari abans de ser sotmès a votació, ja que es va considerar que la legislació penal existent era suficient.

El 2022, un senador va presentar un Projecte de Llei Nacional per la igualtat i contra la discriminació (Projecte de Llei núm. S773/22) que volia afegir al Codi Penal un article 41 sexies per agreujar tots els delictes comesos per motius d'"orientació sexual", "identitat de gènere" i "expressió de gènere".

Diverses disposicions del Codi Penal representen i han estat utilitzades com a barreres legals a la llibertat d'expressió en temes de diversitat sexual i de gènere. Segons l'article 9(2), les persones que exhibeixin cartells o imatges "contràries a la decència" podran ser castigades amb les penes descrites als articles 2 i 3. Segons l'article 256, qualsevol persona involucrada en la fabricació, tinença, importació, exportació, exhibició, venda, lloguer, oferiment o distribució de materials "contraris als bons costums" pot afrontar penes de presó de fins a dos anys o multes. A més, en virtut de l'article 257, s'apliquen penes similars a aquells que presentin públicament cançons i discursos indecents o cridin l'atenció sobre ocasions de llibertinatge mitjançant anuncis públics o correspondència.

Dins de les iniciatives legislatives dutes a terme pel govern de Javier Milei trobem un atac als drets LGTBIQ+. Al desembre de 2024 el govern va aprovar el Decret núm. 1086, que modifica algunes disposicions del Reglament de la Llei per a la Protecció Integral dels Drets de les Nenes, Nens i Adolescents (Llei núm. 26.061) (2015) i estableix que 'la imposició d'una forma de pensar i/o actuar política partidària, especialment en l'àmbit educatiu' vulnera els drets de la infància. Segons mitjans i activistes locals, aquesta reforma té com a objectiu considerar com a "adoctrinament" l'educació sexual integral de les escoles per aconseguir eliminar-la i restringir qualsevol contingut o informació relacionada amb persones LGTBIQ+.

També, al febrer de 2025, el govern de Javier Milei va publicar un decret que modifica la històrica Llei d'Identitat de Gènere, que va ser la primera al món a permetre un canvi de nom i marcador de gènere sota estàndards d'autoidentificació i el dret a la salut integral. Aquest decret prohibeix l'accés a l'atenció d'afirmació de gènere per a les persones menors de 18 anys, i es va anunciar juntament amb un altre decret que limita l'allotjament de les persones privades de llibertat d'acord amb la seva identitat de gènere.

Aquest decret va ser aprovat poc després que el president argentí ataqués greument les persones LGTBIQ+ al Fòrum Econòmic Mundial de Davos, on va dir que "La ideologia de gènere constitueix

llisa i planament abús infantil. Són pedòfils". També va apuntar contra el feminisme, al qual va qualificar com a "una recerca de privilegis", qüestionant també la figura penal del feminicidi.

L'Associació Internacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Trans i Intersex per a Amèrica Llatina i el Carib (ILGALAC) valorava que aquest decret suposa un retrocés alarmant en matèria de drets humans i un atac directe als principis d'igualtat i no discriminació consagrats a la Constitució Nacional, els tractats internacionals de drets humans i la mateixa Llei d'Identitat de Gènere 26.743, reconeguda a nivell mundial com a model d'avantguarda.

Equador

1. Existència de dades de crims d'odi

L'augment de la violència organitzada ha afectat de manera desproporcionada les comunitats LGBTIQ+, augmentant la vulnerabilitat estructural d'aquest grup, i evidenciant també la manca d'una resposta adequada per part d'institucions.

Aquestes entitats han mostrat una preocupant manca d'atenció, centrant els seus esforços en la persecució política d'actors contraris al govern o l'omissió de demandes o crides d'atenció, deixant de banda la seva responsabilitat en la protecció de drets humans i la recerca de crims d'odi.

El racisme a l'Equador té arrels colonials i es manifesta de forma estructural i simbòlica, afectant principalment comunitats indígenes i afroequatorianes.

1.1. Qui els recopila, dades institucionals o ONGs, col·lectius, etc.

L'Associació Silueta X recopila les dades dels casos que els han arribat per altres organitzacions o a través de la premsa o als quals han tingut accés.

No existeixen xifres oficials. Malgrat l'augment d'assassinats, ni la Policia Nacional ni la Fiscalia General de l'Estat compten amb registres oficials d'aquests crims, cosa que contribueix a la impunitat i dificulta l'exigència de justícia.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre.

L'any 2021 l'informe Runa Sipiy sobre transfeminicidis, assassinats LGBT+, morts violentes no esclarides o sospitoses de criminalitat, va tancar amb 15 comptes.

L'any 2022 van ser 25 casos d'assassinats, 16 van ser a transfemenines, 1 home trans, 2 homes cis, 2 dones lesbianes i 4 homes gais.

El 2023, es van registrar 27 assassinats, 18 dones trans, 2 homes trans, 2 homes cis, 1 lesbiana, 3 gais i una persona no binàrie.

Es van registrar 30 casos d'assassinats el 2024. D'aquests 30 casos documentats a l'Informe Runa Sipiy, el 77% (23 casos, 22 de dones trans i un d'un transmasculí) corresponen a persones assassinades a causa de la seva identitat de gènere, mentre que el 23% (7 casos) estan relacionats amb l'orientació sexual de les víctimes.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

2008 Protecció Constitucional basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

2009 Incitació a l'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

2012 Regulacions de les mal anomenades "teràpies de conversió" a nivell nacional.

2014 Llei de delictes d'odi basada en la identitat de gènere.

Legalització de les unions civils per a parelles del mateix sexe.

2019 Legalització del matrimoni igualitari.

2024 Reconeixement de la identitat de gènere amb base en l'autopercepció.

Legislació estatal

L'apartat 2 de l'article 11 de la Constitució de l'Equador (2008) prohibeix la discriminació basada en l'orientació sexual.

A més, la Constitució al seu article 66(9) consagra el dret de tota persona a prendre decisions lliures, informades, voluntàries i responsables pel que fa a la seva sexualitat, vida i orientació sexual. I a l'article 66(11) protegeix els drets de tota persona a la confidencialitat de la informació sobre la seva vida sexual.

L'article 83(14) estableix com a "deure" i "responsabilitat" de tots els equatorians respectar i reconèixer les diverses orientacions sexuals i identitats sexuals.

Malgrat aquestes proteccions, l'article 68 limita expressament l'adopció de nens a les parelles de diferent sexe.

També es prohibeix la discriminació basada en la "identitat de gènere" a la Constitució de l'Equador, a l'article 11(2).

L'article 30(6) de l'antic Codi Penal de 1971 que es va modificar amb la Llei núm. 2 de 2005 declarava que la comissió del delicte per "orientació sexual" constituïa una circumstància agreujant.

L'article 177 del Codi Penal Orgànic Integral (2014) tipifica com a delicte els actes d'odi, ja siguin físics o psicològics, basats en l'"orientació sexual" o "identitat de gènere". Aquesta disposició també estableix penes agreujades per a les lesions corporals i la mort causades per actes d'odi basats en l'"orientació sexual" o "identitat de gènere".

També existeix una disposició, a l'article 27 de la Llei Orgànica de Salut (Llei núm. 67) de 2006 per la qual exigeix als mitjans de comunicació que s'abstinguin de difondre informació que pugui promoure la discriminació per "orientació sexual". A més, la Llei orgànica de comunicacions de 2013 al seu article 62 prohibeix la difusió de continguts en mitjans de comunicació que promoguin la discriminació i la incitació a realitzar pràctiques violentes o discriminatòries per raons d'"orientació sexual" o "identitat de gènere" segons l'article 61.

També la Llei 0 (2009) va modificar el Codi Penal de 1971 per prohibir la difusió pública de l'odi per motius d'"orientació sexual" o "identitat sexual". El nou Codi Penal de 2014 va mantenir

aquesta prohibició a l'article 176, però esmentant la "identitat de gènere" en lloc de la "identitat sexual".

Al desembre de 2024, la Cort Constitucional va reconèixer el racisme estructural en condemnar l'empresa Furukawa per mantenir esclavitud moderna contra treballadors afro en condicions insalubres durant dècades.

Marroc

1. Existència de dades de crims d'odi

No existeixen dades públiques oficials sobre assassinats per motius d'odi al Marroc.

Al Marroc existeix una discriminació i persecució cap als habitants del Rif, una regió del nord del Marroc, que han denunciat discriminació sistemàtica per part de les autoritats.

Tampoc es disposa d'estadístiques oficials sobre assassinats racistes, però s'han documentat casos de violència i discriminació racial, especialment cap a persones migrants subsaharianes.

1.2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

L'article 489 del Codi penal marroquí castiga amb fins a tres anys de presó l'homosexualitat.

Les parelles del mateix sexe no poden unir-se civilment ni contraure matrimoni al Marroc.

Legislació estatal

El marc jurídic vigent al Marroc no prohibeix la incitació a l'odi, la discriminació o la violència per motius d'"orientació sexual", "identitat de gènere", "expressió de gènere" o "característiques sexuals". Ni tampoc agreuja les penes als delictes comesos per motius d'"orientació sexual", la "identitat de gènere", l'"expressió de gènere" o les "característiques sexuals" ni tampoc considera de manera explícita aquests delictes com a "delictes d'odi".

D'altra banda, l'article 3 del Decret que Regula el Dret d'Associació de 1958, prohibeix a les associacions dedicar-se a activitats que, entre altres coses, "infringeixin les lleis o la moral pública" o "ofenguin l'Islam". Es van introduir noves esmenes mitjançant el Decret núm. 2-04-969 el 2005, que inclouen disposicions prohibitives, com les capacitats de les associacions a l'inici de la seva operació. Aquest va ser el cas d'una organització marroquí LGBT que va intentar registrar-se el 2016, però les autoritats es van negar fins i tot a acceptar la sol·licitud i, segons van relatar, van expulsar els sol·licitants de l'oficina de registre.

Al seu informe anual de 2023, l'AMDH va denunciar un augment dels comportaments racistes contra les persones migrants al Marroc. L'organització va criticar també els arrestos i allunyaments cap a l'interior del país d'emigrants subsaharians que intenten apropar-se a les ciutats costaneres o frontereres amb les localitats espanyoles de Ceuta i Melilla per creuar cap a Europa.

El Salvador

1. Existència de dades de crims d'odi

La gran quantitat d'homicidis registrats a El Salvador eclipsa les xifres d'assassinats d'odi.

Es compta amb dades estadístiques d'homicidis de persones LGBTI+ registrats a partir del 2010 per la Policia Nacional Civil. A partir del 2019 les dades d'homicidis contra persones LGBTI+ van començar a ser emeses per la Taula Operativa Tripartida integrada per la Policia Nacional Civil, l'Institut de Medicina Legal i la Fiscalia General de la República.

Encara que no existeixen estadístiques oficials, s'ha documentat que persones afrodescendents afronten discriminació racial, especialment a zones rurals i en l'accés a serveis públics.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre.

De 2010 a setembre de 2021, oficialment, es van registrar 132 homicidis contra persones LGBTI+ a nivell nacional.

Aquest nombre representaria únicament el 0,32% del total d'homicidis, en confrontar-los amb el total d'homicidis per a aquest mateix període de temps, que va ser de 41.409 homicidis registrats a El Salvador, cosa que exposa una epidèmia d'homicidis al país.

Les organitzacions LGBTI+ qüestionen les xifres oficials d'homicidis contra persones LGBTI+, adduint una manca de registres de tots els casos que succeeixen. Associacions de la Societat Civil registren 305 homicidis de persones LGBTI+.

Des de 1993 fins avui, l'organització COMCAVIS TRANS ha documentat més de 600 assassinats de persones LGBTIQ+.

El 2019 es va presentar públicament un compendi de Fets de Violència Contra la Població LGBTI a Nivell Nacional entre 2015 i juny de 2019, en el qual es veuen divergències en les xifres d'homicidis als anys indicats anteriorment.

A les estadístiques proporcionades per l'extinta Direcció General d'Estadístiques i Censos (DIGESTYC) es pot apreciar que en tan sols quatre anys i un semestre s'obté el 60% del nombre de casos reportats entre 2010 i 2019 de forma oficial.

Aquesta diferència entre les xifres d'homicidis respon al fet que l'informe realitzat per la DIGESTYC es va nodrir amb fonts més enllà del sector justícia. La DIGESTYC va indicar que les xifres publicades provenen d'institucions que integren el sector justícia com a Fiscalia General de la República, Jutjats, Procuradoria per a la Defensa dels Drets Humans, Procuradoria General de la República i la Policia Nacional Civil. A més de comptar amb informació d'altres institucions com l'Institut de Desenvolupament de la Dona, Sector Salut, Ciutat Dona, entre altres i la Societat Civil va proporcionar també informació.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets reconeguts

2015 s'aprova la Llei de delictes d'odi basada en l'orientació sexual, la identitat de gènere i l'expressió de gènere.

No és legal el matrimoni entre persones del mateix sexe, ni l'adopció.

Legislació estatal

El 2015, l'Assemblea Legislativa salvadorenca va aprovar reformes al Codi Penal que inclouen agreujar penes per homicidis motivats per odi, incloent-hi motius com a raça, ètnia, religió, expressió o identitat de gènere i orientació sexual. La pena s'eleva a 30-50 anys de presó segons l'article 29 modificat. A més, es va afegir una agreujant per a amenaces motivades per odi, castigant-les amb 3-6 anys de presó.

La reforma també va ampliar els articles 129 i 155, i permet condemnar fins a 60 anys per homicidis amb motivació d'odi.

Amb un àmbit d'aplicació restringit, l'article 1 del Decret Executiu núm. 56 de 2010 prohibeix totes les formes de discriminació per motius d'"orientació sexual" únicament en l'àmbit de l'administració pública. Però el 2019 es va eliminar la Secretaria d'Inclusió Social de la Presidència que era l'organisme encarregat de supervisar l'aplicació d'aquest Decret, cosa que ha suposat que la disposició no tingui efecte a la pràctica.

Al juny de 2024, el President Bukele va publicar que havia acomiadat més de 300 treballadors del Ministeri de Cultura, al·legant que participaven en la "promoció d'una agenda LGBT incompatible amb la visió del govern". El president Bukele i altres polítics han promogut discursos contraris a la diversitat sexual encoratjant l'estigma i el discurs d'odi que es materialitza en agressions i crims d'odi.

Hondures

1. Existència de dades de crims d'odi

Des del cop d'Estat de 2009, les associacions de drets humans reporten que la violència contra la comunitat LGTBI+, incloent-hi les persones defensores de drets humans, ha anat en augment. La situació a Hondures és crítica i la comunitat LGBTQ+ afronta una violència estructural amb gairebé total impunitat. Malgrat alguns avenços legals i simbòlics, l'Estat continua sense complir amb les recomanacions, i la violència contra aquestes comunitats és una amenaça real i constant.

Pel que fa a crims d'odi racistes, trobem el cas del poble garífuna, on 46 comunitats garífunas estan sent arraconades amb violència i racisme, que provoca una sistemàtica pèrdua de territori a causa de l'extractivisme, l'expansió de la frontera de l'agroindústria i la instal·lació de les ciutats model anomenades també Zones Especials de Desenvolupament (ZEDEs). Hondures presenta taxes molt altes d'impunitat en casos de violència, cosa que agreuja les vulnerabilitats d'aquestes comunitats racialitzades.

1.1. Qui els recopila, dades institucionals o ONGs, col·lectius, etc.

Múltiples organitzacions i ONGs reporten diferents xifres d'assassinats de persones LGTBIQ+. No existeixen xifres oficials.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre.

Crims contra persones LGTBIQ+:

Entre 2003 i juliol de 2012, s'han documentat més de 200 crims d'odi contra membres de la comunitat LGBTI, segons l'informe del Centre per la Justícia i el Dret Internacional CEJIL, dels quals 111 van ser assassinats, 63 van ser persones trans i 36 homes homosexuals.

El Comissionat Nacional dels Drets Humans (CONADEH), va manifestar que entre 2009 i 2019, al voltant de 50 municipis de tretze departaments del país han estat escenari de morts violentes de membres de la comunitat Lèsbica, Gai, Transsexual, Bisexual i Intersexual (LGTBI), que a data d'avui sumen, com a mínim, 325 víctimes.

L'Observatori de Violència cap a persones LGTBIQ+ d'Hondures, documenta que des de 2004 com a mínim 565 membres de la comunitat LGTBIQ+ han estat assassinats a Hondures, 47 d'ells el 2024, i més del 98 % dels casos continuen impunes.

Segons l'Observatori de Morts Violentes de Cattrachas, des de 2009 fins a maig de 2022 han mort violentament al país més de 400 persones de la diversitat sexual.

Honduras Diversa recull que el 2022 la xifra d'assassinats va ser de 46 persones.

El 2022 les organitzacions internacionals Front Line Defenders i Peace Brigades International (PBI) van fer un comunicat en el qual expressaven la seva preocupació per l'augment dels delictes

contra la comunitat LGTBI+ a Hondures, amb xifres de 42 morts violentes registrades: vint-i-set homes gais, sis dones trans, cinc dones lesbianes, tres homes bisexuals i un home d'orientació sexual indeterminada. Set d'aquestes persones eren considerades defensores de drets humans.

El 2023, segons l'Observatori de la Xarxa Lèsbica Cattrachas, 47 persones LGTBI+ han estat assassinades; 18 d'elles són persones trans, 17 gais i 12 lesbianes. L'Organització Fraternal Negra d'Hondures (OFRANEH), per la defensa dels drets dels garífunas, ha aconseguit fallades favorables davant la Cort IDH, però els seus líders afronten criminalització, amenaces de mort i violència constant.

Crims racistes:

Durant la pandèmia, es van reportar 18 assassinats de persones garífunas a l'any anterior, i 7 més en el que portàvem de l'any següent, incloent-hi 4 durant el període pandèmic.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

El matrimoni igualitari no és legal ni l'adopció per parelles del mateix sexe, és més, Hondures va modificar la seva Constitució el 2005 per definir el matrimoni com a estrictament entre un home i una dona.

Al gener de 2021, el poder legislatiu va aprovar una reforma addicional amb l'objectiu d'exigir que fos necessària una majoria agreujada per a futurs intents de legalització del matrimoni entre persones del mateix sexe, en lloc d'una majoria simple com fins ara.

Legislació estatal

L'article 27 del Codi Penal de 1983 reformat pel Decret núm. 23-2013 el 2013, establia que l'odi a l'"orientació sexual" de la víctima era una circumstància agreujant.

Des de 2020, l'agreujament de penes a delictes comesos amb base en l'"orientació sexual" i amb base en la "identitat de gènere" de la víctima es troba sota l'article 32(8) del Codi Penal de 2020.

L'article 321-A del Codi Penal de 1983, modificat pel Decret núm. 23-2013 de 2013, tipifica com a delicte la incitació a l'odi o la discriminació per motius d'"orientació sexual" i "identitat de gènere".

L'article 213 del Codi Penal (en vigor el 2020) tipifica com a delicte la incitació a la discriminació o a qualsevol forma de violència pels motius prohibits al mateix títol del Codi (inclosa l'"orientació sexual" a l'article 211). Es crea l'Article 321-A, que penalitza la incitació pública a l'odi, violència o persecució per qualsevol d'aquests motius, amb 3 a 5 anys de presó i multes d'entre 50.000 i 300.000 lempires.

L'Observatori de Violència cap a persones LGTBIQ+ d'Hondures denuncia que l'absència d'un marc legal integral per a les persones LGTBI+ al país està contribuint «a l'onada de violència, ja que no

existeix un suport jurídic adequat», a més d'una «debilitat» en els processos de recerca, que porta a “alts nivells d'impunitat” enfortint els “actes de violència cap a les persones LGBTI”.

A la Sentència del Cas Vicky Hernández i altres Vs. Hondures de data 26 de març de 2021, la Cort Interamericana de Drets Humans va declarar la responsabilitat de l'Estat d'Hondures en la mort de Vicky Hernández, una dona trans, treballadora sexual i reconeguda activista dins del “Col·lectiu Unitat Color Rosa” ocorreguda el 28 de juny de 2009. La Cort va constatar que hi havia indicis de la participació d'agents estatals que apunten a una responsabilitat de l'Estat per la violació al dret a la vida i a la integritat de Vicky Hernández, ocorreguda en un context de violència contra les persones LGBTI, i en particular contra les dones trans treballadores sexuals.

El 2022, la presidenta Xiomara Castro va demanar disculpes públicament per aquest crim, un precedent sense igual a Hondures.

En aquesta sentència, entre altres reparacions, es va sol·licitar a l'Estat l'adopció d'un pla permanent de capacitació en matèria LGTBI+ per a agents de les forces de seguretat de l'Estat i un protocol per a la recerca i administració de justícia durant els processos penals en casos de víctimes LGTBI+ de violència.

La Comissió Interamericana de Drets Humans (CIDH) va condemnar el 2019 la prevalença d'assassinats i altres formes de violència contra dones garífunas a Hondures, per raó del seu gènere i del seu origen ètnic-racial. La CIDH demana a l'Estat hondureny que dugui a terme estratègies integrals per prevenir aquests fets, protegir les dones garífunas en situació de risc i complir amb la seva obligació de deguda diligència per investigar, jutjar i sancionar els responsables, així com oferir reparació integral a totes les víctimes.

Bolívia

1. Existència de dades de crims d'odi

Existeixen registres de dades d'assassinats de persones LGTBIQ+, encara que amb xifres diferents segons qui les recopil·li.

No existeixen registres d'altres crims d'odi, per motivació racista, religió, discapacitat, etc, dels quals tot just existeixen estadístiques o informació.

Bolívia és un dels països llatinoamericans amb major proporció de població indígena amb al voltant del 62 % del total.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre (en mapa al web).

L'Observatori dels Drets LGBT registra 28 crims d'odi de 2009 a 2024.

Però aquests només són els casos corroborats. D'aquests 28 assassinats 21 van ser trans feminicidis.

L'Associació Diversa recull que els darrers 14 anys es van documentar 70 crims d'odi cap a persones LGTBIQ+, entre els quals com a mínim 21 han estat transfeminicidis, entre 2009 i 2024.

El 2024 es van reportar quatre nous casos de crims d'odi contra dones trans al país, sent l'any amb major nombre de crims d'odi registrats.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

2023 Legalització de les unions civils per a parelles del mateix sexe.

2010 Llei de delictes d'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere. Incitació a l'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

2009 Protecció Constitucional basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

Legislació estatal

L'article 14 de la Constitució de Bolívia de 2009 prohibeix la discriminació basada en l'"orientació sexual" i la "identitat de gènere".

L'article 5(a) de la Llei contra el racisme i totes les formes de discriminació (Llei núm. 45) de 2010 prohibeix la discriminació per motius d'"orientació sexual" (entre d'altres).

A més, l'article 281 del Codi Penal (modificat per aquesta llei) tipifica com a delicte tot acte de discriminació per motius d'"orientació sexual", "identitat de gènere" i "aparença física i vestimenta" i agreuja les penes si és comès per funcionaris públics o per particulars que prestin serveis públics.

L'article 40 bis del Codi Penal (segons la seva reforma de 2010) agreuja les penes originals en un 50% per a tots els delictes motivats per qualsevol de les causes discriminatòries enumerades a l'article 281 sexies, incloent-hi l'"orientació sexual" i la "identitat de gènere".

Els articles 281 sexies i septies del Codi Penal de 2010 de Bolívia tipifiquen com a delicte tot acte de difusió o incitació a l'odi basat en l'"orientació sexual" i en la "identitat de gènere".

Fins ara només dos casos de transfeminicidis han estat jutjats i condemnats els assassins, el de Dayana Kenia, assassinada el 2016 a Santa Cruz; el seu agressor va ser condemnat a 30 anys de presó, i el de Litzy Hurtado, assassinada a El Alto el 2018; el seu agressor va ser sentenciat el 2021.

La Llei 045 de 2010, Llei contra el Racisme, prohibeix i sanciona el racisme, crea un Comitè Nacional i promou polítiques públiques contra el racisme en educació, cultura, comunicació, administració pública i serveis bàsics, promovent diàleg intercultural, formació en drets humans i valors.

Aquesta llei tipifica els següents delictes considerats "crims contra la dignitat de l'ésser humà":

- Restringir drets per raça, ètnia, nacionalitat, cultura, idioma o vestimenta. Pena de 3 a 7 anys; agreujants aplicables.
- Rebutjar drets per edat, orientació sexual, identitat de gènere, aparença física i altres motius. Pena d'1 a 5 anys; agreujants també previstos.
- Castiga la difusió o incitació a l'odi racial o discriminació (1-5 anys). Periodistes o mitjans no n'estan exempts.
- Penalitza la participació en organitzacions racistes (1-4 anys).
- Els insults racistes comporten treball comunitari o multa.

Malgrat aquest desenvolupament normatiu, la Defensoria del Poble ha instat l'Estat a reforçar les polítiques contra el racisme, assenyalant que des de l'aplicació d'aquesta llei només tres sentències s'han executat.

Perú

1. Existència de dades de crims d'odi

Els assassinats d'odi al Perú han estat freqüents i sistemàtics, dirigits especialment contra persones LGBTIQ+. Sovint queden en la impunitat, sense reconeixement legal ni justícia.

Existeixen registres de dades d'assassinats de persones LGTBIQ+, encara que amb xifres diferents segons qui les recopil·li i des de dates recents.

No existeixen registres d'altres crims d'odi, per motivació racista, religió, discapacitat, etc, dels quals tot just existeixen estadístiques o informació.

El racisme al Perú és estructural, històric, i està arrelat a la societat. Les comunitats afroperuanes i indígenes són les que pateixen taxes de pobresa més altes, desigualtats en salut, educació i justícia, i major discriminació.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre

Entre 2012 i 2021, el Ministeri Públic va identificar 88 homicidis de persones LGBT, dels quals com a mínim el 68,9% tenien indicis de motivació per prejudici; tanmateix, només en el 2,2% dels casos es va reconèixer oficialment motiu d'orientació sexual o identitat de gènere.

Entre 2020 i 2023 es van cometre 54 assassinats a persones TLGBI, segons l'últim Informe Anual de l'Observatori de Drets TLGBI de la Universitat Peruana Cayetano Heredia. D'aquests van ser dones trans (30), seguit per homes gais (23) i una dona lesbiana.

El 2023 es va incrementar el nombre d'homicidis amb 19 casos, dels quals 12 van ser dones trans i 7 gais. L'any anterior van ser 13 persones: 8 gais i 5 dones trans. El 2021 deu: 5 dones trans i 5 gais. I el 2020 dotze: 8 dones trans, 3 gais i una lesbiana.

L'informe emfatitza que els nombres de crims d'odi registrats són únicament un subregistre. Davant l'absència d'estadística estatal, van utilitzar denúncies donades a conèixer per la premsa i registres directes d'organitzacions LGBTIQ+. "Hi ha molts casos dels quals no ens hem assabentat perquè no són reportats o perquè les víctimes mai van visibilitzar que eren LGBTIQ+", afegeix.

Entre gener de 2012 i maig de 2021, el Ministeri Públic va identificar 84 denúncies penals relacionades amb morts de persones presumptament LGTB, o percebudes com a tals, xifra que involucra 88 víctimes i 72 imputats identificats, segons la recerca: Característiques criminològiques de les morts doloses de persones LGTB al Perú 2012 – 2021. La recerca realitzada per l'Observatori de Criminalitat del Ministeri Públic juntament amb la Direcció de Drets Humans del Ministeri de Justícia i l'Observatori de Drets LGTB de la Universitat Peruana Cayetano Heredia, amb el suport del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, es va desenvolupar en el marc del compliment del Pla Nacional de Drets Humans 2018 – 2021, que va establir el compromís de realitzar un mapatge de crims d'odi ocorreguts entre el 2012 i 2017.

El 2025, organitzacions van reportar com a mínim 7 transfeminicidis fins al 15 de febrer, incloent-hi casos emblemàtics com els assassinats de Rubí, Priscila o Cataleya, un dels quals va ser gravat i difós com a forma de terror.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

No és legal el matrimoni entre persones del mateix sexe ni l'adopció.

2025 Es legislen restriccions a la llibertat d'expressió.

2017 Llei de delictes d'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere. Incitació a l'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

Legislació estatal

L'apartat d) del paràgraf 2 de l'article 46 del Codi Penal, esmenat per l'Ordre Legislativa núm. 1.323 (2017), agreuja les penes pels delictes motivats per l'"orientació sexual" de la víctima.

Al febrer de 2023, la Cort Superior de Justícia de Lima va emetre la primera sentència sobre discriminació per "orientació sexual" respecte a la violenta agressió el 2017 a un jove per quatre guardes de seguretat en una discoteca de Lima.

L'article 46(2)(d) del Codi Penal de 1991, esmenat pel Decret Legislatiu núm. 1.323 de 2017, agreuja les penes pels delictes motivats per la "identitat de gènere" de la víctima.

Al maig de 2025, es va promulgar la "Llei que enforteix el dret a la indemnitat sexual dels nens i adolescents" (Llei núm. 32331), amb el suposat objectiu de protegir la infància d'"interferències, influències o estímuls que puguin afectar el seu desenvolupament psicosocial i sexual fins que assoleixin la maduresa suficient per exercir la seva llibertat sexual de forma independent". S'ha denunciat que el llenguatge ambigu i l'ampli abast interpretatiu de la llei busquen restringir la llibertat d'expressió sota el pretext de la protecció infantil. L'article 4 prohibeix qualsevol representació de menors en actituds, vestimentes o contextos que impliquin "connotacions sexuals" o promoguin la seva "cosificació", però no defineix aquests termes. L'article 5 prohibeix a les persones trans utilitzar els lavabos públics que corresponguin a la seva identitat de gènere. A més, la llei modifica el Codi Penal per imposar fins a sis anys de presó a qualsevol persona que proporcioni als menors accés a qualsevol material que es consideri capaç d'"afectar el seu desenvolupament sexual".

La Llei núm. 31.498 de 2022 estableix al seu article 2 que "l'educació no ha de ser un mitjà per promoure cap tipus d'ideologia social o política, menys encara d'aquelles pràctiques que poden configurar un delictes sancionat pel moral o el Codi Penal (...)".

Es tem que aquesta disposició, unida a altres que donen un gran protagonisme a les "associacions de pares de família" en l'elaboració dels currículums i materials educatius, serveixi per vetar de l'educació els continguts relacionats amb la diversitat sexual i de gènere. El professorat i el

funcionariat que incompleixin aquesta regulació podran rebre una sanció o, fins i tot, la inhabilitació.

Al febrer de 2021, es va presentar al Congrés Nacional el Projecte de Llei núm. 7.052 per prohibir les "teràpies de conversió", però encara es troba pendent d'aprovació. I al juny de 2021, el Ministeri de Salut va emetre una Resolució per la qual s'aproven les Orientacions tècniques per a la cura Integral de la salut mental de la població adolescent, on s'estableix que els adolescents LGBTIQ no han de ser sotmesos a "teràpies de conversió".

Des de l'any 2000, l'Article 323 del Codi Penal tipifica com a delicte els actes de discriminació o incitació a la discriminació per motius com raça, ètnia, orientació sexual, identitat de gènere, idioma, religió, nivell socioeconòmic, entre d'altres.

El 2009, l'Estat peruà va emetre un perdó històric al poble afroperuà per segles d'injustícies racials, on deia: "Estem una disculpa històrica al poble afroperuà per l'abús, exclusió i discriminació perpetrats contra ell des de l'època colonial fins a l'actualitat".

Paraguai

1.1. Existència de dades de crims d'odi

Existeixen registres de dades d'assassinats de persones LGTBIQ+, encara que amb xifres diferents segons qui les recopil·li.

No existeixen registres d'altres crims d'odi, per motivació racista, religió, discapacitat, etc, dels quals tot just existeixen estadístiques o informació.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre (en mapa al web).

Al Paraguai entre 2016 i 2020, organitzacions de la societat civil van registrar com a mínim 61 assassinats de persones trans. Al Paraguai, les recerques d'organitzacions de la societat civil com Panambi, Associació de Travestis, Transsexuals i Transgènere sobre casos d'assassinats de persones trans han identificat profunds prejudicis discriminatoris d'origen religiós en policies i fiscals, que freqüentment associen les víctimes amb la delinqüència, per l'estigma del treball sexual o l'activitat nocturna.

Dels 61 assassinats de persones LGTBIQ+ al Paraguai entre 2016 i 2020, només en un cas s'ha imposat una condemna penal a un home que va assassinar una dona trans motivat per l'odi.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

2022 Regulacions indirectes de les mal anomenades "teràpies de conversió".

2017 Restriccions legals a la llibertat d'expressió.

1990 Els actes sexuals consensuats entre persones del mateix sexe van ser despenalitzats.

No és legal el matrimoni de persones del mateix sexe ni l'adopció.

Legislació estatal

El país no disposa d'una legislació contra tota forma de discriminació que inclogui entre les categories protegides l'orientació sexual, la identitat i expressió de gènere.

El Ministeri d'Educació i Ciències va emetre la Resolució núm. 29.664 de 2017 que prohibeix la difusió i l'ús de materials educatius que facin referència a la "teoria i/o ideologia de gènere". La Comissió Interamericana de Drets Humans (CIDH) va assenyalar que aquesta mesura "representa un retrocés per als drets de les dones, les persones amb diverses orientacions sexuals i identitats de gènere i els nens a rebre una educació lliure d'estereotips basats en idees d'inferioritat o subordinació".

El cas de Romina Vargas, dona trans assassinada el 2017, va marcar un punt d'inflexió ja que va ser el primer judici oral que va acabar amb una condemna per transfeminicidi al país.

A més el 2022, el Ministre d'Educació paraguaià va declarar que el projecte per "transformar" el sistema educatiu paraguaià no inclouria la "ideologia de gènere" i va rebutjar qualsevol pla de derogar aquesta resolució.

Al juny de 2023, un grup de senadors va presentar el Projecte de Llei núm. S-2300017 amb l'objectiu principal enunciat a l'article 1, destinat a "prohibir la promoció, foment o ensenyament de la ideologia de gènere en el marc de l'educació paraguaiana". Aquesta prohibició és "absoluta", en els propis termes de l'article 1, abastant tots els nivells educatius, ja sigui en institucions públiques o privades, i inclou modalitats d'ensenyament tant presencial com en línia. També l'abast del projecte de llei s'estén a totes les formes de cooperació, ja siguin financeres, tècniques o de qualsevol altra naturalesa, ja siguin d'origen nacional o internacional, que puguin contribuir a la propagació de la "ideologia de gènere" dins del sistema educatiu. El projecte de llei proposa la imposició de sancions penals o administratives per violacions d'aquestes prohibicions.

Al juliol de 2024, la Cambra de Senadors va aprovar el Projecte de Llei pel qual s'estableix el control, la transparència i la rendició de comptes de les organitzacions sense ànim de lucre. De ser aprovat, totes les organitzacions sense ànim de lucre (terme utilitzat de forma molt àmplia a la proposta) hauran de registrar-se i ser supervisades pel Govern, enfrontant-se a quantioses multes en cas de no complir amb aquestes obligacions.

Amnistia Internacional va declarar que el text proposat "viola el dret a la llibertat d'associació i podria posar en risc les organitzacions de la societat civil al país". Encara que el projecte no esmenta específicament les organitzacions LGBTI, els seus defensors han assenyalat la necessitat de posar fi a la "promoció de l'homosexualitat", i ha rebut el suport públic de grups contraris a la suposada "agenda LGBT".

El cas de Romina Vargas, dona trans assassinada el 2017, va marcar un punt d'inflexió ja que va ser el primer judici oral que va acabar amb una condemna per transfeminicidi al país.

Pel que fa al racisme, la Llei núm. 6940/2022 Contra el racisme cap a persones afrodescendents, aprovada el 2022, té per objectiu prevenir i sancionar actes de racisme i discriminació cap a persones afrodescendents al Paraguai. Defineix "discriminació racial", "racisme" i estableix qui és considerat com a població afectada. Aquesta llei també estableix la creació del Registre Nacional de Persones Afrodescendents a càrrec de l'Institut Nacional d'Estadística i la inclusió de la història afrodescendent al currículum educatiu nacional.

També la Llei núm. 5994 aborda actes de propaganda racista i xenòfoba difosa mitjançant sistemes informàtics, tipificant-los com a delictes d'acord amb el protocol del Conveni sobre Delictes Informàtics.

Uruguai

1. Existència de dades de crims d'odi

A l'Uruguai, no existeixen estadístiques oficials específiques sobre assassinats d'odi com a categoria separada, però hi ha dades sobre homicidis i delictes relacionats amb l'orientació sexual i la identitat de gènere que poden donar una idea de la violència que afecta aquestes comunitats. Les dades disponibles suggereixen un augment de la violència contra persones trans, amb un percentatge significatiu d'atacs que acaben en mort.

1.2. Xifres per anys fins on hi hagi registre.

A l'Informe 2023 Monitor de Crims d'Odi LGTTTBIONB+ a Amèrica Llatina i el Carib Marielle Franco es reporten 2 assassinats de persones trans en aquest any.

I entre 2008 i 2024 es van comptabilitzar 17 assassinats de persones trans.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

2003 Llei de delictes d'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

Incitació a l'odi basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere. Protecció a l'habitatge basada en l'orientació sexual i la identitat de gènere.

2008 Legalització de les unions civils per a parelles del mateix sexe.

2009 Legalització de l'adopció conjunta i de l'adopció del fill o filla del cònjuge per a parelles del mateix sexe.

2013 Legalització del matrimoni igualitari.

2017 Regulacions indirectes de les mal anomenades "teràpies de conversió".

2018 Reconeixement de la identitat de gènere amb base en l'autopercepció.

Legislació estatal

L'Uruguai disposa de lleis sobre delictes d'odi al seu Codi Penal, amb protecció sobre raça i diversitat sexual, però existeix una mancança de legislació autònoma específica.

L'article 149 ter del Codi Penal, modificat per la Llei núm. 17.677 de 2003, tipifica com a delicte els actes de violència moral o física d'odi o de menyspreu de l'"orientació sexual" d'una persona amb un màxim de dos anys de presó.

A més, l'article 312(7), modificat per la Llei núm. 19.538 de 2017, estableix l'"orientació sexual" i la "identitat de gènere" com una circumstància agreujant especial per al delicte d'homicidi.

L'article 149 bis del Codi Penal de 1933, modificat per la Llei núm. 17.677 de 2003, tipifica com a delicte la incitació a l'odi o qualsevol forma de violència basada en l'"orientació sexual" i "identitat de gènere".

També, l'article 17 de la Llei núm. 18.026 de 2006 tipifica la incitació al delicte de genocidi, delicte contemplat a l'article 16 de la mateixa llei (l'"orientació sexual" està inclosa explícitament en la definició).

Des de 2015, l'article 28 de la Llei de serveis de comunicació audiovisual (Llei núm. 19.307) prohibeix la difusió de continguts que promoguin o incitin a la violència basada en l'"orientació sexual" i "identitat de gènere".

El 2025, la senadora Gloria Rodríguez va presentar un projecte de llei per reformar el Codi Penal per incloure explícitament la discriminació com a base de delicte d'odi, prenent abast també expressions a xarxes socials i solucionar mancances legislatives assenyalades per organismes internacionals. El projecte compta amb suport polític i de col·lectius LGBTIQ+ i afrodescendents.

Guinea Conakry

1. Existència de dades de crims d'odi

No hi ha informació disponible sobre xifres d'assassinats per odi a Guinea Conakry.

En aquest país els crims d'odi es manifesten principalment en forma de violència política, persecució ètnica i repressió contra grups vulnerables, com dones i persones LGBTBIQ+. Aquesta violència està arrelada en les estructures de poder polític que gaudeix d'impunitat permetent la violència política, la persecució ètnica i la discriminació.

Al juliol de 2025, Amnistia Internacional va denunciar un "clima de terror" a Guinea, caracteritzat per segrestos d'activistes i amenaces a defensors de drets humans. Advocats i polítics d'oposició han estat objecte d'intimidació, amb denúncies de desaparicions forçades i pressions per silenciar la crítica al govern. Aquestes accions reflecteixen una estratègia sistemàtica per suprimir la dissidència i perpetuar el control polític.

No existeixen recopilacions de dades de crims d'odi ni institucionals ni per part d'associacions o ONGs, només dades soltes d'alguns crims que han estat més mediàtics o han creat enrenou.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

Els actes sexuals consensuats entre persones del mateix sexe estan penalitzats.

Les parelles del mateix sexe no poden unir-se civilment ni contraure matrimoni a Tunísia.

Legislació estatal

No existeix protecció legal contra la discriminació per orientació sexual o identitat de gènere. El marc jurídic vigent al país tampoc agreuja les penes als delictes comesos per motius d'"orientació sexual", la "identitat de gènere", l'"expressió de gènere" o les "característiques sexuals" ni tampoc considera de manera explícita aquests delictes com a "delictes d'odi".

A l'abril de 2021 es va aprovar una llei destinada a protegir les persones amb albinisme, introduint penes de cadena perpètua per a crims com el segrest amb finalitats rituals o d'explotació.

La legislació guineana condemna la discriminació ètnica, però la seva implementació és feble, per la qual cosa es perpetuen aquestes pràctiques.

Tunísia

1. Existència de dades de crims d'odi

No existeixen registres d'assassinats d'odi al país.

A Tunísia el racisme està dirigit principalment contra persones negres i migrants subsaharians, s'han documentat assassinats i agressions amb motivació racial, especialment contra persones subsaharianes. Existeix un clima creixent de xenofòbia, encoratjat en certs casos per figures polítiques amb poder, com el president Kais Saied, qui al febrer de 2023 va pronunciar comentaris xenòfobs i conspiratius, on acusava migrants subsaharians de portar violència i conspirar contra la identitat nacional.

Pel que fa a xifres d'assassinats, no existeixen registres oficials ni elaborats per associacions de la societat civil, però sí casos puntuals que han estat mediàtics. Com el cas de l'assassinat de Falikou Coulibaly al desembre de 2018, un home originari d'Àfrica subsahariana, que va ser brutalment assassinat en un suburbi de Tunis. Les autoritats el van descriure com un robatori que va sortir malament, però la comunitat subsahariana el va denunciar com un crim amb motivació racial. El cas va generar indignació i protestes, convertint-se en un símbol del racisme persistent contra africans a Tunísia.

Amnistia Internacional va documentar nombrosos casos d'agressions, amenaces i desallotjaments racistes, i relats on migrants van denunciar atacs nocturns als seus habitatges.

2. Legislació estatal sobre discriminacions o delictes d'odi.

Drets

2025 Els actes sexuals consensuats entre persones del mateix sexe segueixen sent penalitzats.

2004 Restriccions legals a la llibertat d'expressió.

Les parelles del mateix sexe no poden unir-se civilment ni contraure matrimoni a Tunísia.

Legislació estatal

Legislació sobre drets LGTBIQ+:

Les persones LGTBIQ+ pateixen violència legal, física i simbòlica, no hi ha reconeixement de crims motivats per odi i les lleis són usades com a eines d'opressió.

L'article 230 del Codi Penal (2010) prohibeix la "sodomia" i prescriu una pena de presó de fins a 3 anys. A més, en virtut de l'article 226, tota persona declarada culpable de promoure deliberadament i públicament la indecència pot ser condemnada a sis mesos de presó i una multa. El 2004, la Llei de repressió dels delictes contra la bona moral i l'assetjament sexual (Llei núm. 2004-73) (2004) va modificar el Codi Penal (1913) per inserir l'article 226 bis, imposant una pena de sis mesos de presó i una multa a qui "deteriori públicament els bons costums o la moral

pública" amb gestos o paraules o interfereixi intencionadament amb altres persones d'una manera que soscavi el pudor.

Reformat el 2004, l'Article 226 bis del Codi Penal (1913) tipifica com a delicte tot acte que cridi públicament l'atenció sobre l'oportunitat de "cometre llibertinatge" mitjançant qualsevol forma de gravació escrita, sonora o visual. Aquesta disposició figura a la mateixa secció titulada "atemptats contra la moral", on es troben les disposicions que penalitzen els actes sexuals consensuats entre persones del mateix sexe.

L'article 226, que castiga el "comportament indecent en públic" amb penes de presó de fins a sis mesos, s'ha utilitzat contra persones trans i de gènere divers.

Al juny de 2022, el governador de Sussa i el Ministeri de Cultura de Tunísia van anunciar la suspensió de la projecció de "Lightyear", de Disney, a causa d'una escena de la pel·lícula en la qual dues dones es fan un petó, que segons les autoritats "promou l'homosexualitat".

El marc jurídic vigent a Tunísia no agreuja les penes als delictes comesos per motius d'"orientació sexual", la "identitat de gènere", l'"expressió de gènere" o les "característiques sexuals" ni tampoc considera de manera explícita aquests delictes com a "delictes d'odi". Tampoc prohibeix la incitació a l'odi, la discriminació o la violència per motius d'"orientació sexual", "identitat de gènere", "expressió de gènere" o "característiques sexuals".

Els actes de violència i discriminació contra persones LGBTIQ+ no es tipifiquen com a "crims d'odi", i els qui els cometen solen ser processats sota figures generals com la d'agressió o la d'homicidi.

El 2018, Tunísia va aprovar una llei històrica contra la discriminació racial, que persegueix de forma explícita els actes i expressions racistes, amb penes d'1 a 3 anys de presó per incitació a l'odi, amenaces o apologia del racisme, així com crear o participar en organitzacions racistes, i multes de fins a 15.000 dinars. També penalitza les proposicions racistes amb penes d'1 mes a 1 any de presó, i multa de fins a 1.000 dinars.

Aquesta llei va ser pionera al món àrab, tanmateix, segons informes de 2023, aquesta norma rarament s'aplica: persones negres, inclosos tunisians i migrants subsaharians, afronten discriminació persistent, pobresa, i exclusió.